

هشت نمایش کودک و نوجوان روی صحنه

هشت نمایش کودک و نوجوان میزبان کودکان و خانواده‌های آنها هستند. بر همین اساس نمایش «چوپان و چوب جادویی» به نویسندگی و کارگردانی محمدحسین داداش‌نیا تا ۱۱ آذر ساعت ۱۷ در پردیس تئاتر شهرزاد روی صحنه است. نمایش «لافتکادیو» به نویسندگی شل سیلوراستاین و کارگردانی احمد تیموری نیز تا ۱۱ آذر در فرهنگسرای نیاوران از ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه میزبان کودکان و نوجوانان است. نمایش شاد و موزیکال «خرمشیر»

داشی، سیاه‌بازی برای تمام فصول

سنگ را نهادینه می‌کند

به درستی بتوانم مبارک را به دیگران تحویل بدهم.

باین تناقض چطور کنار می‌آیی که سیاه باید بداهه‌بازی شود اما این روزها منن تاییدکننده بازی‌تان خواهد بود؟

ما این مطلب را رد می‌کنیم که سیاه‌بازی فقط باید بداهه باشد. سیاه‌بازی یک نوشته‌ای دارد، دکتر فتحعلی بیگی، استاد تئاتر تخت‌حوضی ایران هستند و همیشه متنی می‌نوشتند و ما برپایه آن متن کار کرده‌ایم و در چارچوب نمایش بداهه‌سازی هم انجام می‌دهیم. شاید در قدیم سیاه‌بازی تعریف مشخص و معینی نداشت و فقط یک خط داستان بود که بر همان اساس تعریف کرده و می‌فکنند روی صحنه و بداهه‌کار می‌شده ولی امروزه ما همگی متکی به متن هستیم، متن‌های خوب و قوی... ما متن‌های خیلی قوی کار کرده‌ایم که حتی در کشورهای مختلف اجرا شده‌اند. نمایش «هملت» کار مرحوم حسن عظیمی در جشنواره ارمنستان، یا متن «بیزن و منیزه» «یوسف و زلیخا»، «رام کردن زن سرکش» یا «تخت و خنجر» آثار زیبای دکتر فتحعلی بیگی، نمایش‌هایی که متن زیبای آن توسط استاد مجید جعفری نگارش شدند یا «سلطان سیاه» کار استاد نصیریان که متن بود و ما متکی به آن حتی بدون جابه‌جایی یک واو از متن تخطی نکردیم و طبق آن جلو رفته و در جاهایی که کار اجازه می‌داد، بداهه می‌گفتیم و پاساژهایی بازی کردیم و اگر کارگردان و نویسنده خوش‌شان می‌آمد و راضی بودند، در متن گنجانده می‌شد. سیاه‌بازی بداهه نیست و یک متن

داداشی نمایش‌های روحی‌وزنی بزرگان این هنر را بارها می‌دید و این‌گونه از آنان درس می‌گرفت: «۲۵ قران در «تئاتر دهقان» خرج می‌کردم تا اجرای سیدحسین یوسفی را تماشا کنم و بعد ۴۰ قران می‌دادم و برای تماشای هنرنمایی سعدی افشار به «تئاتر نصر» می‌رفتم و سپس در «تئاتر پارس» کار سیدمصطفی عرب‌زاده را می‌دیدم. به مدت ۹ ماه در صحنه‌هایی که سعدی حضور داشت، نیزه دار بودم و حدود دو ساعت تمام هنرنمایی او را روی صحنه تماشا کردم تا خوشم‌گرمی‌ها و عناصر کمیک‌ی که داشت را ببینم. او بعد از حدود یک سال به من اجازه داد هنگام اجرای یک کلمه بگویم؛ روزی استاد سعدی بیمار شد و راهی جز تعطیلی نمایش نبود اما من عنوان کردم اگر اجازه بدهند روی صحنه خواهم رفت. آقای فتحعلی به هر حال اجازه داد اجرا کنم و این به اولین تجربه سیاه من تبدیل شد.

قوی باید داشته باشد؛ البته ما متن‌های قوی که بداهه هم داشته، کار کردیم که خیلی هم موفق بودند مثل نمایش بیزن و منیزه که سه ساعت مردم در تماشاخانه سنگلج میخکوب می‌شدند تا جایی که گذر زمان را متوجه نبودیم. از ساعت ۷ که شروع اجرا بود تا ساعت ۱۰/۳۰ همه روی صندلی نشسته بودند، هم متن کار قوی و زیبا و هم کارگردانی پر قدرت، در کنار بداهه‌سازی‌هایی که توسط سیاه به نمایش اضافه شد در کار لحاظ شده بودند.

در میان کارگردانان نمایش‌های سیاه‌بازی از چه کسانی و به چه دلایلی خوش‌تان می‌آید؟

در میان کارگردان‌ها استاد علی نصیریان که خدا حفظ‌شان کند و سایه‌شان بالای سر ما و تئاتر باشد. خود ایشان یک مدت نقش سیاه را بازی کردند و برای سیاه‌بازی متونی نوشتند، متون زیبا و قوی ارائه کردند و اکنون دکتر فتحعلی بیگی که سیاه‌بازی با نام ایشان بیشتر شناخته شده‌است، متونی بسیار قوی نوشته‌اند و کارهای زیادی در مجامع بین‌المللی در عرصه هنر انجام می‌دهند. آثاری مانند رام کردن زن سرکش که در لندن هم اجرا داشتیم یا هملت در ارمنستان و خیلی کشورهای دیگر از جمله اوکراین، تایلند که در آنجا تخت‌حوضی و تعزیه کار کردیم. کارگردانی هستند که کارشان را بلدند و شناخت کافی از نمایش تخت‌حوضی دارند و کار با این بزرگان افتخار است. افرادی مثل دکتر فتحعلی بیگی، استاد نصیریان، مجید جعفری، مرحوم حسن عظیمی کارهای قشنگی برای بهتر شدن این حرفه انجام دادند اما امروزه ما کارگردانان تخت‌حوضی به اندازه انگشتان

به نویسندگی جواد ذوالفقاری و کارگردانی سیدمجتبی خمسه هم تا ۲ دی ساعت ۱۹ در سالن آمفی تئاتر پردیس سینما گالری ملت اجرا می‌شود. نمایش کودک و موزیکال «دزدان کلاغی» به کارگردانی زینب اسدی تا ۲۴ آذر در روزهای سه‌شنبه تا جمعه ساعت ۱۶ و ۳۰ دقیقه در سالن آمفی تئاتر فرهنگسرای ابن سینا روی صحنه است. نمایش «پلنگ خیابالیاف» به نویسندگی مجتبی خمسه و کارگردانی سحر پورفرج تا ۲۵ آذر ساعت ۱۷ در

فرهنگسرای فردوس روی صحنه می‌رود. نمایش «شاهزاده خانم و کلاغ‌های تاج‌طلا» به نویسندگی و کارگردانی پویاشش پری هم تا ۲۵ آذر ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه در تالار هنر روی صحنه است. نمایش «کوزه عسل» به نویسندگی و کارگردانی سینا نورایی تا ۱۰ دی ساعت ۱۷ در پردیس تئاتر سیندااجرادارد. نمایش «رینارد روباهه» به نویسندگی آرتور فاوکیزو کارگردانی احمد تیموری تا ۱۱ آذر ساعت ۳۰ و ۲۰ دقیقه در فرهنگسرای ابن سینا روی صحنه است.

برش

دیدن کار بزرگان سیاه‌بازی

داداشی نمایش‌های روحی‌وزنی بزرگان این هنر را بارها می‌دید و این‌گونه از آنان درس می‌گرفت: «۲۵ قران در «تئاتر دهقان» خرج می‌کردم تا اجرای سیدحسین یوسفی را تماشا کنم و بعد ۴۰ قران می‌دادم و برای تماشای هنرنمایی سعدی افشار به «تئاتر نصر» می‌رفتم و سپس در «تئاتر پارس» کار سیدمصطفی عرب‌زاده را می‌دیدم. به مدت ۹ ماه در صحنه‌هایی که سعدی حضور داشت، نیزه دار بودم و حدود دو ساعت تمام هنرنمایی او را روی صحنه تماشا کردم تا خوشم‌گرمی‌ها و عناصر کمیک‌ی که داشت را ببینم. او بعد از حدود یک سال به من اجازه داد هنگام اجرای یک کلمه بگویم؛ روزی استاد سعدی بیمار شد و راهی جز تعطیلی نمایش نبود اما من عنوان کردم اگر اجازه بدهند روی صحنه خواهم رفت. آقای فتحعلی به هر حال اجازه داد اجرا کنم و این به اولین تجربه سیاه من تبدیل شد.

یک دست هم نداریم و باید از این عزیزان حمایت شود.

در این سال‌های بیماری و تعطیلی سالن‌ها و نبودن جشن عروسی چگونه ارتزاق می‌کردید؟

روزی دست خداست. این مدت در آیدمی کرونا ما تنها نبودیم بلکه بیشتر مردم به واسطه قرنطینه بیکار شده بودند. بازیگران سینما و تئاتر، همه به دلیل ترسی که وجود داشت کار انجام نمی‌دادند. ضرب‌المثلی هست که می‌گوید: هر آن که دندان دهد، نان دهد. خدا بزرگ است و روزی می‌رساند، بنده یک حقوق بازی‌شنسنگی بخور و نمیر دارم که با همان ارتزاق می‌کنیم. اکنون سیاه‌بازی در مجلس عروسی جمع شده، دیگر مانند قبل که نمایش سیاه‌بازی در مجلس عروسی برپا می‌شد، نیست، مجالس کنونی فقط شامل موسیقی و لب‌خوانی خواننده است. در گذشته ما شاهد آوازهای محلی قدیمی، سیاه‌بازی، شعیده‌بازی، آکروبات، تردستی و خیلی چیزهای دیگر برای سرگرم کردن افراد بود که الآن مدت‌هاست این موارد در عروسی‌ها دیده نمی‌شود. ما همیشه توکل مان به خدا بوده که هیچ‌گاه ما رالنگ نگذاشته‌است. صد هزار بار شکر که خداوند روزی را داد است و ما به‌کم و زیاد قانع هستیم.

چرا باید روح‌حوضی را به عنوان یک میراث فرهنگی نگهداری کنیم؟

غیر از میراث فرهنگی چه چیزی به این هنر می‌توان گفت؟ به تخت‌حوضی باید بها داده شود و این هنر را آبیاری کرد و از آن نگهداری و حمایت شود. مسئولان باید یک نگاه و نظری بهتر نسبت به نمایش تخت‌حوضی و سیاه‌بازی داشته باشند.

نقد

سیاه‌مشق‌های ماندگار نصیریان

داداشی از علی نصیریان به عنوان یکی از استادان خود یاد می‌کند. نصیریان افزون بر کارگردانی و بازیگری نمایش‌های ایرانی، یکی از بهترین پدیدآورندگان این نوع متون نمایشی است. برای فهم این نمایشنامه‌نویس، خواندن «تماشاخانه» پیشنهاد می‌شود. کتاب تماشاخانه علی نصیریان، مجموعه‌ای از هشت نمایشنامه به نام‌های: افعی تلایی، لبلب سرگشته، سیاه، هالو، نگار، رویا، لونه شغال و بنگاه تئاترال، به قلم ایشان است. وی این نمایشنامه‌ها را سیاه‌مشق‌های سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۵۰ خود می‌داند که به کار رهروان جوان کارهای نمایشی می‌آید و برای تدوین کارهای نمایشی و نمایشنامه‌نویسی به درد می‌خورد. گروه‌ها و کارگاه‌های نمایش، نگاهی به «نمایشنامه سیاه» به قلم استاد «علی نصیریان» ببیندازند. این نمایشنامه یکی از مهم‌ترین آثار نمایشی استاد نصیریان است. شخصیت سیاه در نمایشنامه استاد نصیریان، برخلاف ویژگی‌های بارز این شخصیت در نمایش‌های سنتی ایرانی، به شدت غمگین و گرفته‌است. دلالت این خصلت روح سیاه، ریشه در ذات وجودی این شخصیت دارد. نشانه‌ها در یک زمینه اجتماعی، روانی، فلسفی و... شکل می‌گیرند و سیاه و اتفاقی که در درون و صحنه و بیرون این متن گرفتارش است، از عین زندگی وی سرچشمه گرفته‌است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد، مرگ سیاه در نمایشنامه استاد نصیریان، نشانه و دلالت ضمنی بر مرگ نمایش تخت‌حوضی، سیاه‌بازی، دلفک‌بازی، گروه‌های مطربی و در کل بنگاه‌های تئاتری دارد، مرگی که آرام‌آرام تمام گروه‌های تقلیدی کشور را در برگیرد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد این متن دارای نشانه‌های دال و مدلولی، شمایی، نمایی‌ای و نمادین بسیار است که شخصیت سیاه و روابط جدی و تقلیدی وی در قبال خود، اطرافیان نزدیک و جامعه را به روشنی تصویر می‌کند.

فرهنگسرای فردوس روی صحنه می‌رود. نمایش «شاهزاده خانم و کلاغ‌های تاج‌طلا» به نویسندگی و کارگردانی پویاشش پری هم تا ۲۵ آذر ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه در تالار هنر روی صحنه است. نمایش «کوزه عسل» به نویسندگی و کارگردانی سینا نورایی تا ۱۰ دی ساعت ۱۷ در پردیس تئاتر سیندااجرادارد. نمایش «رینارد روباهه» به نویسندگی آرتور فاوکیزو کارگردانی احمد تیموری تا ۱۱ آذر ساعت ۳۰ و ۲۰ دقیقه در فرهنگسرای ابن سینا روی صحنه است.

فرهنگسرای فردوس روی صحنه می‌رود. نمایش «شاهزاده خانم و کلاغ‌های تاج‌طلا» به نویسندگی و کارگردانی پویاشش پری هم تا ۲۵ آذر ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه در تالار هنر روی صحنه است. نمایش «کوزه عسل» به نویسندگی و کارگردانی سینا نورایی تا ۱۰ دی ساعت ۱۷ در پردیس تئاتر سیندااجرادارد. نمایش «رینارد روباهه» به نویسندگی آرتور فاوکیزو کارگردانی احمد تیموری تا ۱۱ آذر ساعت ۳۰ و ۲۰ دقیقه در فرهنگسرای ابن سینا روی صحنه است.

فرابخوان اجرای

ویژه‌برنامه‌های سردار آسمانی

فرابخوان عمومی شرکت در اجرای برنامه‌های ویژه سالگرد توسط ستاد مردمی بزرگداشت سومین سالگرد شهید سلیمانی منتشر شد. همزمان با آغاز فعالیت ستاد مردمی بزرگداشت سومین سالگرد شهید حاج قاسم سلیمانی، از عموم مردم دعوت شد طرح‌ها و برنامه‌های پیشنهادی خود را برای هرچه باشکوه‌تر برگزار شدن این مراسم اعلام کنند. به این ترتیب علاقه‌مندان می‌توانند از راه‌های زیر نسبت به ارسال ایده، طرح و برنامه‌های خود تا ۲۰ آذرماه به دبیرخانه این ستاد اقدام کنند:
مراجعه به پایگاه اینترنتی **soleimani.ir**
رایانامه **info@soleimani.ir**
شماره ۰۹۱۹۴۰۶۴۴۰۷ در پیام‌رسان‌های ایتا و بله آیدی@soleimani.contact در تلگرام

جام جمعه

فرهنگ

CULTURE

پنجشنبه ۱۰ آذر ۱۴۰۱ ■ شماره ۶۳۷۰

خبر

معرفی نمایش‌های «سودای عشق»

۳۳ نمایش در جشنواره تئاتر سیج

نمایش‌های صحنه‌ای و خیابانی راه‌یافته به مرحله نهایی سیزدهمین جشنواره سراسری تئاتر سیج سودای عشق معرفی شدند. دبیرخانه این رخداد هنری در اطلاعیه‌ای اسامی ۱۸ نمایش خیابانی و ۱۵ نمایش صحنه‌ای را برای حضور در مرحله نهایی بخش مسابقه نمایش‌های خیابانی و محیطی و مسابقه نمایش‌های صحنه‌ای اعلام کرد.

الف) آثار پذیرفته‌شده در بخش مسابقه نمایش‌های خیابانی و محیطی (بدون اولویت)

- «نقل در معرکه» به کارگردانی رضا درویشی از کرمان
- «جامانده» به کارگردانی محمدجواد رحمانی از ساری
- «آکوستیک مین» به کارگردانی حمید ناطقی و سحر محسنی از ساری
- «اسفندیار هم آری» به کارگردانی حسام خلیل‌نژاد از سمنان
- «دوکلام حرف حساب» به کارگردانی مجتبی خلیلی از تهران
- «هوا» به کارگردانی علیرضا صنعتی از خواف
- «یکی از ۷۲ معرکه غریب» به کارگردانی امیر زینال‌پور از خوی

- «مانیفست» به کارگردانی محمد مهدی صمدی از گرگان
- «شریان» به کارگردای آرش رضائی از بروجرد
- «پاسپورت خونی» به کارگردانی عبدالحسن جلیل‌نسب از خرمشهر
- «چمدان یازمانده» به کارگردانی علیرضا داننده از فردیس
- «برخورد» به کارگردانی حبیب... ناصری از میناب
- «گزارش یک تابوت» به کارگردانی ابراهیم سروش‌ق از خمینی‌شهر
- «پارادوکس» به کارگردانی مالک آیسالان از دهلران
- «همراه مردم» به کارگردانی سعیده پاهو از کرمانشاه
- «مالک لشکر» به کارگردانی سعید بادینی از زاهدان
- «این پوتین نفس می‌کشد» به کارگردانی ناهید پیوندی از زنجان
- «دریاقلی مجسمه نیست» به کارگردانی ام‌البینن فرهنگ از شهرکرد
- ب) آثار پذیرفته‌شده در بخش مسابقه نمایش‌های صحنه (بدون اولویت)

- «بی در کجایان» به کارگردانی سجاد بحری از تنکابن
- «فصل جدید زندگی نگس» به کارگردانی بهمن پارسا آرا از اراک
- «دل لره» به کارگردانی مجتبی لاله زاری از یزد
- «مرغ حق روی درخت کنار» به کارگردانی مخدره شفیع‌ی از اسفراین
- «روایت‌هایی از زارا» به کارگردانی کیانوش احمدی از تهران
- «تا آخر خط به کارگردانی» امید ابراهیمی از گرگان
- «مادر» به کارگردانی مسعود کردی از بروجرد
- «جار رنجور جنوب» به کارگردانی حسین کارگر از ماهشهر
- «تکه‌های سنگین سرب» به کارگردانی سعید رضانزاد از تبریز
- «ناسور» به کارگردانی کورش سلمانی از ر بندرعباس
- «بالاآتر از سیاهی» به کارگردانی محدثه مهرپویان از زاهدان
- «یک حکایت از چندین حکایت کد خدا» به کارگردانی اکبر دانیالی از لردهگان
- «جنجره‌های خوئین» به کارگردانی عباس منطری از خارک
- «روایتی از جنس درد» به کارگردانی یونس رزاقی‌پور از اهرم
- «خستری از جنس اشک» به کارگردانی محسن مسعودی‌فرا ز نیشابور

مرحله نهایی سیزدهمین جشنواره سراسری تئاتر سودای عشق از یکشنبه ۱۲۷ آذرماه تا جمعه دوم دی‌ماه به دبیری سعید نجفیان در استان بوشهر(شهر بوشهر) برگزار می‌شود.

قاب

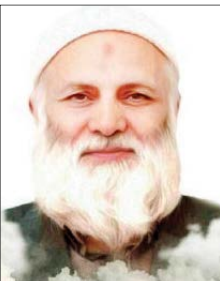
یادمان

رونمایی از کتاب «علی محمدی دوست»

مراسم رونمایی از کتاب «حاج‌علی محمدی دوست» امروز پنجشنبه، دهم آذرماه از ساعت ۱۵ تا ۱۷ در پردیس تئاتر شهر، جنب فرهنگسرای خسواران برپاخواهد شد. موسسه آموزشی فرهنگی «هدایت میزان»

با هدف آشنایی جامعه با معلمان و نشان دادن عظمت آنها، مجموعه‌ای را با عنوان «آموزگاران مدرسه عشق» منتشر کرده که ششمین مجلد آن به معرفی زندگی سیدمهدی محدث پرداخته و منتشر شد. مقام معظم رهبری در تقریظی که بر این کتاب نوشته بودند، پیشنهاد کردند برای جلد هفتم به «حاج‌علی محمدی‌دوست» پرداخته شود.

در متن تقریظ آمده است: «سلام و رحمت خدا بر بنده صالح خدا، مرحوم آقای سیدهادی محدث (ره) که معلمی انقلابی و متعهد و پیکار و با استقامت و بسیار نجیب بود. سایه روشن زیبایی که این کتاب از ایشان ترسیم کرده، هنرمندانه و درخور تحسین است. جا دارد این قبیل چهره‌های نورانی اما بی‌هوا هو بی‌نظاهر، به مردم و جوان‌ها معرفی شوند. یکی از آنها هم آقای «محمدی‌دوست» خودمان است.»

پیشخوان

«غروب پالمیرا» روایتی از شهید علی اصغر شیردل

کتاب «غروب پالمیرا» نوشته محبوبه معطمی روایت زندگی شهید مدافع حرم علی اصغر شیردل توسط انتشارات ۲۷ بعثت به‌زودی چاپ و روانه بازار نشر می‌شود. این کتاب دوازدهمین کتاب از مجموعه مدافعان حرم است که توسط این انتشارات منتشر شده است. کتاب «غروب پالمیرا» قرار است، کل ماجراها در طول زندگی شهید شیردل از قبل تولد تا شهادت را به مخاطب انتقال دهد. معطمی، نویسنده این کتاب دلیل انتخاب عنوان این کتاب را این چنین بیان می‌کند: «پالمیرا یکی از معروف‌ترین شهرهای تاریخی دنیا واقع در شهر تدمر سوریه است که هر ساله میلیون‌ها توریست برای بازدید داشته است. این بنای بی‌نظیر دارای یک میدان بزرگ گلابیاتور و هزار ستون یا برج بود. در روز شهادت علی‌اصغر، این اثر باستانی توسط داعش بمب‌گذاری می‌شود و نیمی از این اثر بی‌نظیر ویران می‌گردد. آخرین عکس‌های شهید کنار ستون‌های بنای پالمیراست. همان روزی که علی اصغر و همکارانش در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۴ برای بازدید از این بنای تاریخی به تدمر رفته بودند.»